

Vandring den 18 april 2012 på Skogsö

För att använda en sliten klyscha "Vi hade i alla fall tur med vädret", strålade sol och ca 10 grader.

Vid startplatsen i Neglinge

Från Slussen åkte vi 23 deltagare med den anrika Saltsjöbanan till Neglinge station. Då hade vi redan påbörjat vår historiska resa.

Saltsjöbanan invigdes den 1 juli 1893. Det var Knut Agathon Wallenberg som var upphovsmannen. Han hade en idé om att göra Saltsjöbaden till en badort för de besittne. Men han hade även egna intressen då flera av hans industrier som Atlas Diesel och de Laval's Ångturbin använde spåren för transport till Stadsgården.

Neglinge stationssamhälle har vuxit upp kring Saltsjöbanans bangård med lok- och vagnsverkstäder. Ett samhälle uppstod runt omkring med bostäder för personal vid järnvägen och för dem som arbetade i olika serviceinrättningar. Neglinge är dock mycket äldre och omnämns redan i medeltida källor som skärgårdsbyn Neglinge.

Vi började vår vandring uppför Odengatan och gjorde strax ett stopp vid Neglinge skola. Den består av två byggnader, en röd träbyggnad och en större med putsad fasad i gult. Träbyggnaden flyttades hit från Stockholmsutställningen 1897. 1912 byggdes den nyare delen. Skolan är fortfarande i drift.

Efter att ha passerat villaområdet kom vi via Knaggelbacken in i Skogsö naturreservat. Här växer många gamla ekar i ett landskap som sträcker sig ner mot Lännerstasundet. Vid Skutviken som är en vik av sundet ligger ett gammalt fiskartorp som är renoverat och används som fritidshus. Namnet Skutviken har flera hundraåriga anor och syftar troligen på att den skyddade viken var en fin naturhamn för skutor som väntade på bättre vindförhållande. Nästan ute vid sundet ligger Skutuddens torp som funnits här sedan 1690-talet. Det var då fiskartorp. En grov ek har nästan vuxit ihop med en av husets bodar.

Genom Skogsö naturreservat går färden och eken vid Skutuddens bod

Nästa stopp gjorde vi vid det gamla torpet Ekorn eller Ekhorn. Det var förr rastplats för skärgårdsborna på färden mot storstaden.

Efter en kort stund var vi vid Saltsjöbadens kyrkogård, som ligger på Skogsö. Saltsjöbaden blev 1913 egen församling. Kyrkan byggdes vid Neglingevikens bergiga sida där det inte fanns möjlighet att anlägga en kyrkogård. Därför anlades 1921 en kyrkogård och kapell på Skogsö i slutningen mot Stäket. Arkitekt är Erik Bülow Hube. På kyrkogården fann vi gravar för flera kända personer som Karl Gerhard, X-et Eixson, Gunnar Ekelöf och båtkonstruktören Plym. Den senare hade ägt ett varv vid Skutviken.

Tullvaktarstugan ligger vid den smalaste delen av Stäket som kallas Knapens hål Stugan är en 1870-tals byggnad. Olof Knap var kronans tulltjänsteman och tog upp avgift för passagen genom sundet. År 1710 gick han ombord på ett estniskt fartyg för att kräva in avgiften. Han visste då inte att pest rådde ombord. Hela hans familj smittades och samtliga strök med. Från 1850 till 1945 skötte Gustavsbergbolaget underhållet av leden och hade därmed rätt att ta in avgift för större fartyg.

Matrast vid Skogsömonumentet och utsikten mot Knapens håll

Nu har vi nått Skogsömonumentet som ligger på en höjd vid Stäkets strand. Det restes 1905 till minne av sammandrabbningarna mellan de svenska och ryska styrkorna på Skogsö den 13 augusti 1719. Från höjden vi befinner oss på har man fin utsikt över Knapens håll.

Sälg i full blom

Vi närmar oss bebyggelsen

Besök av ett rådjur

Vandringen fortsatte tills vi nådde bebyggelsen vid Baggensfjärden. Den präglas av en blandning av 1900-tals villor och hypermoderna från dags dato.

Baggensfjärden i bakgrunden

Vi kom förbi Skogsö Gammelgård som ligger i Moränviken. Den låg ursprungligen mitt på ön. Gården brändes ner när ryssarna härjade här 1719. Den byggdes upp igen och flyttades då till sitt nuvarande läge. Utsikten över Baggen njöt vi av i solskenet från ett par klippor och passade på att äta upp resten av matsäcken. Man tror att ryssarna landsteg just här för att på sin väg mot Stock-

holm försöka kringgå befästningarna vid Stäket. På två bösskotts längd mötte de motstånd nära Skogsö gård. Här miste flera hundra människor livet. Efter att ha stridit en hel dag återupptog de numerärt överlägsna ryssarna ej framryckningen och Stockholm räddades.

Det är ej ryska soldater på klipporna utan deltagarna som äter upp sina rester

Vi gick över slagfältet som idag är hästhage tills vi nådde Skogsövägen. Denna fortsatte vi tills vi slöt cirkeln vid Neglinge Station.

Tack alla för en härlig dag
Kerstin T